

UITGEPERST

natuur in Friesland in de krant, van december tot en met februari op alfabetische volgorde

Aalscholver Minister van Aartsen van landbouw wil het internationale beheersplan voor deze beschermde vogels eerst nader uitwerken alvorens de aalscholvers op het IJsselmeer daadwerkelijk worden bestreden. De aalscholvers hebben het vooral voorzien op baars en snoekbaars. Ook elders in noordwest-Europa zijn problemen rond de vogels die op de Rode Lijst van beschermde vogels staan en daarom alleen mogen worden bestreden als er werkelijk niets anders op zit. Van Aartsen wil samen met andere landen bekijken wat de beste oplossing is om te voorkomen dat het aantal aalscholvers toeneemt. Als van Aartsen zijn plannen om nesten van aalscholvers leeg te halen ten behoeve van een gezonde visstand doorzet stapt Vogelbescherming naar Het Europees Hof.

Boerenzwaluw De boerenzwaluw heeft vorig jaar een prima broedseizoen gehad. Jan de Jong uit Joure, voor Friesland actief in een landelijk ringproject, meldt in zijn jaarverslag dat er in de Haskerveenpolder 1564 boerenzwaluwen zijn geringd. Daarbij viel vooral het hoge aantal van 1345 nestjongen op. Op internationaal niveau komt er langzaam maar zeker ook meer duidelijkheid over het leven van de boerenzwaluw. Vier Nederlandse ringers zijn in januari vorig jaar op expeditie naar Botswana geweest, om de winter-verblijfplaatsen van de Europese boerenzwaluwen te onderzoeken.

Kemphanen in Skrok De kemphaan, tegenwoordig een zeldzame broedvogel in de Friese greiden, heeft vorig jaar voor het eerst weer gebroed in weidevogelreservaat Skrok bij Wommels. De vereniging Natuurmonumenten houdt in zijn weidevogelgebieden veel water vast. Na een winter met veel neerslag betekende dat het afgelopen voorjaar dat de Skrok erg nat bleef. Vooral de kemphaan heeft daar mogelijk van geprofiteerd. Ook andere soorten doen het goed in het groene land van de Greidhoeke. De kievit had een best jaar. Grutto en tureluur deden het iets minder, maar dat wordt toegeschreven aan normale, lichte schommelingen in de vogelbevolking. Over de laatste zes jaar laat de stand wel een opgaande lijn zien. De zomertaling, een zeldzame broedvogel in de graslanden, vertoonde zich ook vorig jaar nog in de Skrok.

Poelen in 'De Zaagtand' Natuurmonumenten heeft in het graslandgebied De Zaagtand, ten noordoosten van Ravenswoud tussen de Lycklamavaart en het veen, twee poelen aangelegd. Ze zijn bedoeld als drinkwatervoorziening voor het rundvee dat er binnenkort komt, en als verblijfplaats voor kikkers, padden en salamanders. De natuurvereniging denkt dat de poelen door hun ligging buiten het veen voedselrijker zijn dan de plassen in het veen. Daardoor kunnen bruine en groene kikkers, heikikkers, padden en kleine watersalamanders zich goed voortplanten. Ringslangen zullen op deze dieren jagen. Ook blauwe reigers zullen als liefhebbers van kikkers hun weg naar de poelen vinden.

Roofvogels vergiftigd Het aantal roofvogels dat onder verdachte omstandigheden de dood vindt, is in 1995 explosief gestegen. Volgens cijfers van de Algemene Inspectie Dienst van het Ministerie van LNV betekent dit een stijging van 134 % ten opzichte van 1994. In het afgelopen jaar was de 'oogst' 103 dode roofvogels. De dienst vond de vogels in de provincies Friesland, Groningen, Drenthe, Overijssel, Gelderland en Flevoland. In de meeste gevallen bleken de dieren te zijn vergiftigd.

Vliegende hectares De eerste ervaringen met het proefproject 'Vliegende hectares' in twee gebieden in Friesland zijn voor de beleidsmakers positief, maar deelnemende boeren hebben nog hun twijfels. Het project gaat uit van 500 hectare beheersgebied voor weidevogels, dat in twee begrensde gebieden van samen 9000 hectare ligt. In ruil voor een vergoeding schuiven de deelnemende boeren de maai- of beweidingsdatum op naar juni. Deelnemende boeren hebben berekend dat meedoen hen geld kost. De opbrengstderiving is hoger dan de beheersvergoeding. Volgens gedeputeerde Sicko Heldoorn valt er over een eventuele verhoging van de beheersvergoeding nog weinig te zeggen.

Vossenjacht Vier wildbeheereenheden in Zuid-Friesland mogen voorlopig niet meer met lichtbakken op vossen jagen. Hun vergunningen zijn ingetrokken omdat er in de procedure vormfouten zijn gemaakt. Door het ministerie van natuurbeheer werden vergunningen verleend voor de jachtgebieden Beneden Linde, Kuinder en Linde, Gaasterland en Midden-Ooststellingwerf. De afgifte van vergunningen leidde tot een golf van protest. Kritisch Faunabeheer kondigde gerechtelijke stappen aan. Nu de vergunningen zijn ingetrokken gaat die zaak niet door.

Weg Leeuwarden-Âldtsjerk Bureau Altenburg & Wymenga heeft een rapport uitgebracht waaruit blijkt dat de polders tussen Âldtsjerk en Leeuwarden grote natuurwetenschappelijke waarde hebben. Deze informatie is belangrijk voor de milieu-effect rapportage over de mogelijke wegtracés.

Windmolens In de streekplanuitwerking 'Windstreek' worden gebieden gereserveerd voor de grootschalige opwekking van windenergie, met grote windturbines langs Afsluitdijk en Friese Waddenkust. Er zijn grondige bezwaren tegen locaties pal achter de zeedijk. Vogelconcentraties bevinden zich langs de gehele Waddenkust in alle tijden van het jaar. Langs de hele kust fourageren en rusten vogels in grote aantallen op het Wad. Tegen het plan van de provincie is geprotesteerd door onder andere de Waddenvereniging, Vogelbescherming Nederland, de Fryske Feriening foar Fjildbiology, de Vereniging Natuurmonumenten en het Wereld Natuur Fonds. De bezwaarschriftencommissie van Provinciale Staten heeft alle ingediende bezwaren tegen de windmolenplannen langs Afsluitdijk en in het noorden van Friesland van de hand gewezen. De Provincie vindt dat onvoldoende is aangetoond dat grote aantallen vogels zich tegen de molens te pletter zullen vliegen.